

Nó

Nó bây giờ cũng rục rịch bước vào thế giới của những bậc mà trong xứ đạo gọi là cao niên, và bên bàn trà thường trêu gọi là sắp lên ‘cu’. Những chuyện của mấy mươi năm làm người: cơm, áo, gạo, tiền, chuyện vợ con, chuyện trường xưa tích cũ... Mới nghe có bấy nhiêu là đã thấy chật hết cả bộ não rồi! Thật thế, bộ não của nó lúc này giống như một cơ sở buôn bán phế liệu và đồ cũ: có vui, có buồn, có rách nát móp méo, có nguyên xi.

Bây giờ nhân cái hội ngộ mà phải bàn tới, bàn lui, bàn bạc... mới thành được bàn tròn, để ngồi cùng nhau nhâm nhi lục lọi lại cái dĩ vãng ngày xưa. Nó cũng cố gắng lục lọi những chuyện xa xưa trong cái kho não bộ đã quá tải này. Thấy mà mệt, thôi kệ, dù sao thì cũng cố gắng lần này nữa, vì chắc gì nó còn được mon men tới cái hội ngộ bàn đào 65, 70 nữa hay không; khi mà bên tai nó văng vẳng lời đe của cố nhạc sỹ nọ: “Anh ơi có bao nhiêu? 60 năm cuộc đời... Ơ là thế! đời sống không được bao. Ơ là bao! đời không lâu là thế... Anh ơi ta sống được bao!” Ấy thế mà lại đúng chứ bộ, sống đến tuổi này dễ được lên bàn thờ ngắm gà khỏa thân lắm.

Tháng ba có 31 ngày, nhưng sao lại chỉ có một ngày mà nó gọi đó là ngày định mệnh, cái ngày 20 tháng 3... Tháng ba, theo nó thì cánh đàn ông chỉ sợ nhất là ngày 8, ngày mà cả nhà được thưởng thức nồi cơm ba tầng, ăn chung với cá cháy kho tộ... Tại sao nó lại gọi như thế nhỉ? Ai muốn biết

không cần đọc cũng hiểu. Riêng nó, nó lại thấy đúng là như thế, vì: ngày mà những người ngã xuống vì đạn, vì bom, vì đói, vì bệnh tật... Và ngày mà nhiều ngôi trường đã bị xóa sổ; mà xóa sổ cũng như là chết rồi, chết thật. Trong đó có cả ngôi trường yêu dấu mà ngày xưa nó vẫn thường ‘ăn cắp dứa’, ‘ăn trộm ổi’... Gớm hơn là tuy còn bé tẹo tèo tèo, nhưng bọn quý học trò chúng nó đã thích trêu ghẹo mấy cô Trinh Vương tóc vừa chấm vai, cứ chiều chiều lại đứng đa đủng đỉnh... ngắm nghía đùa cho vui chút thôi, chứ nếu mà, thì cơm tù ngon hơn cơm nhà đấy. Giờ thì tất cả đã bị ‘người ta’ cướp mất rồi, cướp đi của nó những không gian êm đềm, chôn vùi của nó những kỷ niệm tuổi thơ, dập tắt của nó những giòng lưu bút của một thời áo trắng.

Nó lặng lẽ xếp đồ vào va li, gói lại cái chăn và cái thau nhựa: để mai mốt đi học lại còn có cái mà xài. Sau khi đã xem lại số 199 của mình được ghi trên những món đồ ấy. Xong, nó xách va li leo lên xe về nhà nghỉ như mọi lần, nhưng lần này nó cảm thấy không thích thú như mọi lần trước, linh tính như mách bảo với nó rằng từ nay mày sẽ không còn có cơ hội quay trở lại đây nữa đâu!

Những ngày kế tiếp sau khi nó rời “Cũq viện”. Tiếng súng nổ không ngừng nghỉ, nó trông thấy người ta chạy qua chạy lại như một đàn kiến bị chọc phá. Nhiều nét lo âu sợ hãi hằn trên những khuôn mặt bơ phờ mệt mỏi, gia đình nó cũng chạy trốn vào trong ngôi làng nhỏ nằm cạnh bìa rừng, nhưng rồi cũng không thể ngồi yên được. Tiếng máy bay gầm rú, đảo lộn và quay vòng như xé nát màng nhĩ, rồi sau đó thì trút xuống nơi nào có thể được những quả bom Mỹ. Nhớ lại tuổi còn thơ, khi mẹ nó còn đi làm sở Mỹ, mẹ

nó mang về mấy quả bom Mỹ (có lẽ nhiều người hồi trước đi lính cho Tây, nên gọi quả táo là pomme). Mẹ nó lục giỏ và nói: mẹ cho con quả bom. Thế là nó chỉ biết gọi là quả bom, và phải công nhận bom Mỹ ăn ngon hết sảy, nó giòn giòn, nó chua chua... đã thế! Ấy vậy nhưng sao những ngày này, nghe nói bom Mỹ nó lại sợ. Nó sợ cũng đúng thôi; vì chỉ qua một đêm, sau những tiếng nổ long trời lở đất, sáng ra nó trông thấy người ta nước mắt đầm đìa, vật vĩa đi nhặt xác người thân, đem bỏ vào trong rổ, trong thau. Một con người mà nay chỉ còn như vậy ư? Như một mớ thịt băm chuẩn bị để quăn chảo giò. Mùi máu tanh nồng đến buồn nôn, những cánh tay, bàn chân văng vãi khắp nơi trông thật ghê sợ, chỉ vì ăn phải... bom Mỹ!

Lần đầu tiên nó được leo lên chiếc ghe, ôi sung sướng quá! Được đứng ở mũi ghe ngắm sóng biển tung bọt trắng xóa, tận hưởng những làn gió mát từ đại dương thổi vào, nó cảm thấy quên bớt những sợ hãi vừa qua. Gia đình nó đang vượt biển chạy xuôi vào Cấp để tránh. Chạy ngược ra tới biển Đại Lãnh, gia đình nó mới thuê được một chiếc ghe. Sau một hồi đùa giỡn với sóng biển, nó nôn thốc nôn tháo hết những gì còn sót lại trong dạ dày. Đêm đã dần buông, nó mệt quá và thiếp đi. Trời vừa hừng sáng, có lẽ cơ thể nó cũng dần quen với những nhấp nhô, nhào lộn của chiếc ghe. Tuy vẫn còn phê phê, nhưng nó cố bám theo buồng lái để đi ra hướng đuôi ghe 'câu cá'. Đứng mân mê một lúc mà không thể nào 'câu' được, nó lại gần một bác đang ngồi gỡ lưới:

- Bác ơi, mình đâu đi tới đâu rồi vậy?

Bác ấy đưa mắt nhìn vào bờ và nói:

- Cháu thấy mấy hòn đá trước mặt kia không, đó là Hòn Chồng đấy.

Nghe bác ngư phủ nói, nó bèn dỗi mắt nhìn thật kỹ vào những rặng đù cao cao ven bờ. Trước mắt nó, ngôi trường ngói đỏ với những rặng phi lao, những hàng đù xanh đứng yên lặng. Nơi mà chỉ vài ngày trước đây nó còn được chạy qua chạy lại nô đùa, bàn tay nó còn sờ lên dây lan can trên lầu... Thế mà nay sao cách xa nghìn trùng! Nó thấy mình thốn thức làm sao ấy. Những hình ảnh cuối cùng của ngôi trường dần dần biến mất, để lại trong nó một nỗi buồn vời vợi, tiếc nhớ. Nó buông tiếng thở dài, bác ngư phủ nhận thấy nó vừa buông tiếng thở dài vội cất tiếng hỏi:

- Cháu mệt hả? Vào trong nằm đi cho đỡ lạnh.

- Dạ không bác ạ, cháu đang nhìn lại ngôi trường của cháu lần cuối cùng.

Vì bác ngư phủ đã quá quen với vùng trời biển này, nên bác ấy nói với nó:

- Ừa, đó là nhà dòng mà, đâu phải trường học.

Nó nhìn bác ấy khẽ gật đầu:

- Vâng, cháu đang học ở đấy.

oOo

Gia đình nó vào trong này được hai tuần thì “zải fóc”. Bỏ lại sau lưng tất cả, nên bây giờ gia đình nó phải làm lại từ đầu. Công việc nhà nông hành hạ đôi bàn tay của nó đến rướm máu, đến chai lì. Quá ít thời gian rảnh rỗi để cho ‘nó vẫn mơ mơ một ngày nào, quê dấu yêu không còn...’ để cho nó lại được tung tăng với bè bạn trên những bãi cát vàng, sau một ngày dài mệt mỏi với đồng sách vở.

Tuổi nó bây giờ chẳng còn trẻ mà, nhưng cũng chưa đủ

để gọi là già... Ký ức ngày xưa tuy có vọng về, nhưng cũng không thể nào lấn lướt được bầy cháu suốt ngày ong ồng bên tai: Ngoại ơi con đói, nội ơi con khát.

Đong đưa đưa cháu nội trên võng, cháu chưa kịp ngủ thì đã nghe thấy tiếng ngáy của ông nó... Ông nó đang chìm vào giấc ngủ mà trong đó ông mơ thấy trường xưa, Thầy cô (í quên không có cô), bạn bè... Ông lại còn mơ thấy đang nghe răng cắn xé mấy vỏ dừa khô.

Chợt ông giật bắn người vì cú rờ ve của Cha giám thị: ui dza! Mở mắt ra và đưa tay lên sờ, ông trông thấy đứa cháu ngoại đang vỗ bồm bộp vào má ông, miệng gào to: ngoại ơi, con đau bụng...

